

ZAUJALO NÁS

Svetové ukazovatele duševného vlastníctva 2023

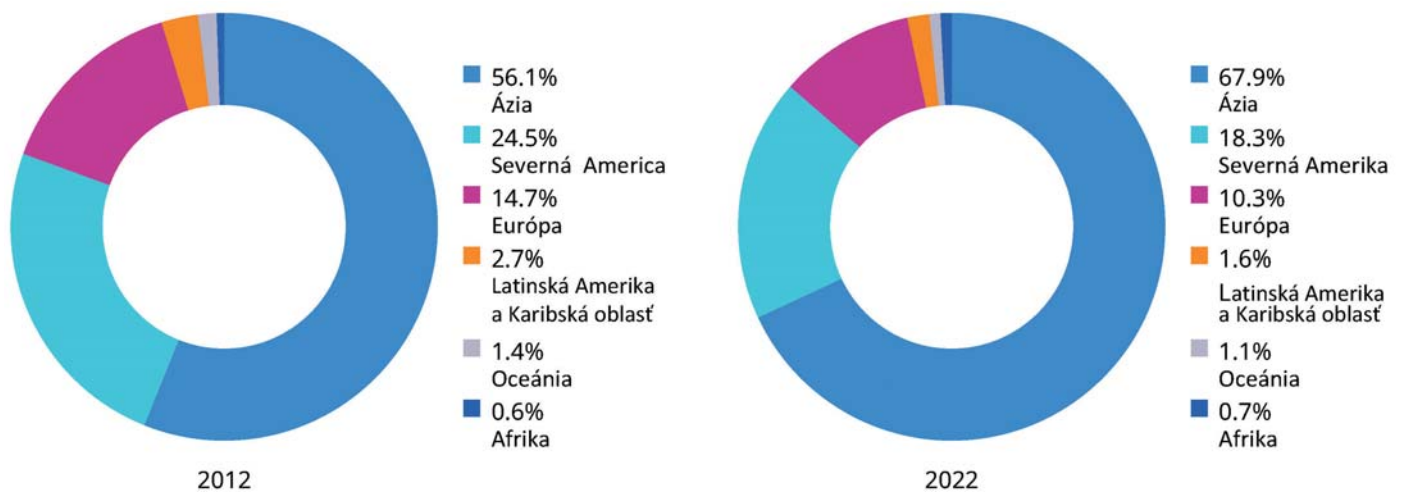
Inovátori na celom svete podali rekordný počet patentov

Napriek nepriaznivej globálnej situácii inovátori na celom svete podali v roku 2022 rekordný počet patentových prihlášok, a to takmer 3,5 milióna. Pozoruhodná je široká geografická základňa tohto rastu. Spomedzi piatich najväčších úradov prekonal patentové prihlášky podané Čínskemu úradu duševného vlastníctva a Európskemu patentovému úradu celosvetový priemer, pričom aj v USA sa po prvýkrát od pandémie vrátil rast. Je však nevyhnutné zdôrazniť, že v Číne a Juhovýchodnej Ázii sa podá 68 % patentov na svete s medziročným rastom 2,1 %, pričom v Európe (EPO) sa podá len 10 % s medziročným rastom 2,6 %.

Správa Svetové ukazovatele duševného vlastníctva (WIPI)¹ odráža globálnu hospodársku neistotu, ktorá charakterizovala rok 2022. Hoci sa krajiny na celom svete naďalej zameriavali na inovácie, kreativitu, podnikanie a vývoj technológií, rastúca inflácia ovplyvnila aj oblasť duševného vlastníctva. To sa odrazilo v poklese celosvetových prihlášok ochranných známok a dizajnov.

Graf 1 Patentové prihlášky podľa regiónov (2012 - 2022)

Zdroj: WIPI 2023

¹ Z anglického názvu World Intellectual Property Indicators

Na druhej strane zo správy WIPI jednoznačne vyplýva, že za posledné desaťročie sa podiel patentových prihlášok enormne zvýšil. Tento fakt platí len pre Áziu. Naopak, Európa aj Severná Amerika boli svedkami výrazného poklesu podielu patentových prihlášok. Podiel Severnej Ameriky sa znížil z 24,5 % v roku 2012 na 18,3 % v roku 2022, zatiaľ čo podiel Európy klesol o 4,4 percentuálneho bodu a v rovnakom období dosiahol 10,3 %. Menší pokles podielu na patentových prihláškach sa zaznamenal aj v prípade Afriky, Latinskej Ameriky a Karibiku, ako aj v prípade Océánie.

Ak sa však detailnejšie pozrieme na 20 najväčších patentových úradov, vidíme dvojciferný nárast v úradoch Južnej Afriky, Indie a Indonézie. V prípade Indie ide o šiesty rok rastu v rade, pričom v roku 2022 sa počet patentových prihlášok zvýšil o štvrtinu, čo je najrýchlejší nárast od roku 2005. Výrazný nárast bol zaznamenaný aj v úradoch Alžírsko, Kolumbie, Turecka a Saudskej Arábie.

Oživenie patentovej aktivity bolo zaznamenané aj na Slovensku, kde bolo v minulom roku podaných 203 patentových prihlášok, čo predstavuje nárast o takmer 30 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom, no napriek tomu tvorí len zlomok zo svetových čísel a čo je horšie, výrazne zaostáva za priemerom EÚ, ale aj za krajinami V4.

V roku 2021, čo je posledný rok s kompletnými dostupnými údajmi v dôsledku časového oneskorenia medzi prihlášením a zverejnením, sa počítačová technológia stala najčastejšie spomínanou oblasťou v patentových prihláškach po celom svete (11,1 % celkového počtu patentov). Nasledovali elektrické stroje (6,4 %), meranie (5,8 %), zdravotnícka technika (5,2 %) a digitálna komunikácia (4,9 %). Medzi 15 najpopulárnejšími dosiahli dvojciferný rast v rokoch 2011 až 2021 chemické inžinierstvo (+11,4 %), výpočtová technika (+11 %) a IT metódy pre manažment (+13,7 %).

Ochranné známky

Odhaduje sa, že v roku 2022 bolo na celom svete podaných 11,8 milióna prihlášok ochranných známk pokrývajúcich 15,5 milióna tried. Podávanie prihlášok ochranných známk sa oproti rokom 2021 a 2020 znížilo, no dlhodobý trend v podávaní ochranných známk je stále pozitívny napriek tomu, že bol skreslený pandémiou. Práve ochranné známky odzrkadľujú nové obchodné plány či uvádzanie nových produktov na trh. V roku 2022 počet prihlášok ochranných známk klesol o 14,5 %, ale celkový trend je stále rastový, pretože v roku 2022 bolo podaných viac ako 1,5-krát viac prihlášok ako v roku 2012.

Najvyšší objem prihlášok ochranných známk pochádzal od žiadateľov so sídlom v Číne (7,7 milióna); v USA (945 571), v Turecku (482 567), v Nemecku (479 334) a Indii (467 918).

Odvetvie výskumu a technológií prilákalo v roku 2022 najväčšie objemy prihlášok žiadateľov o ochranu ochranných známk v zahraničí – až 22 % celosvetovo oznámených ne-rezidentských prihlášok ochranných známk. Nasledovali sektory, ako sú napr. zdravotníctvo (13 %), odevy a doplnky (11,9 %), voľný čas a vzdelávanie (10,9 %), obchodné služby (10,5 %), poľnohospodárstvo (9 %) a zariadenia do domácností (8 %). Naopak, najmenší podiel prihlášok v zahraničí zaznamenali odvetvia spojené s chemickými látkami (3,1 %), stavebníctvo (5,5 %) a doprava (6,2 %).

Priemyselné vzory

Aj v počte podaných prihlášok týkajúcich sa priemyselných vzorov dominovala v roku 2022 Čína. V roku 2022 bolo na celom svete podaných odhadom 1,1 milióna prihlášok, čo predstavuje pokles o 3 % v porovnaní s rokom 2021. Zároveň je to prvý pokles podaných prihlášok v tejto oblasti duševného vlastníctva od roku 2014.

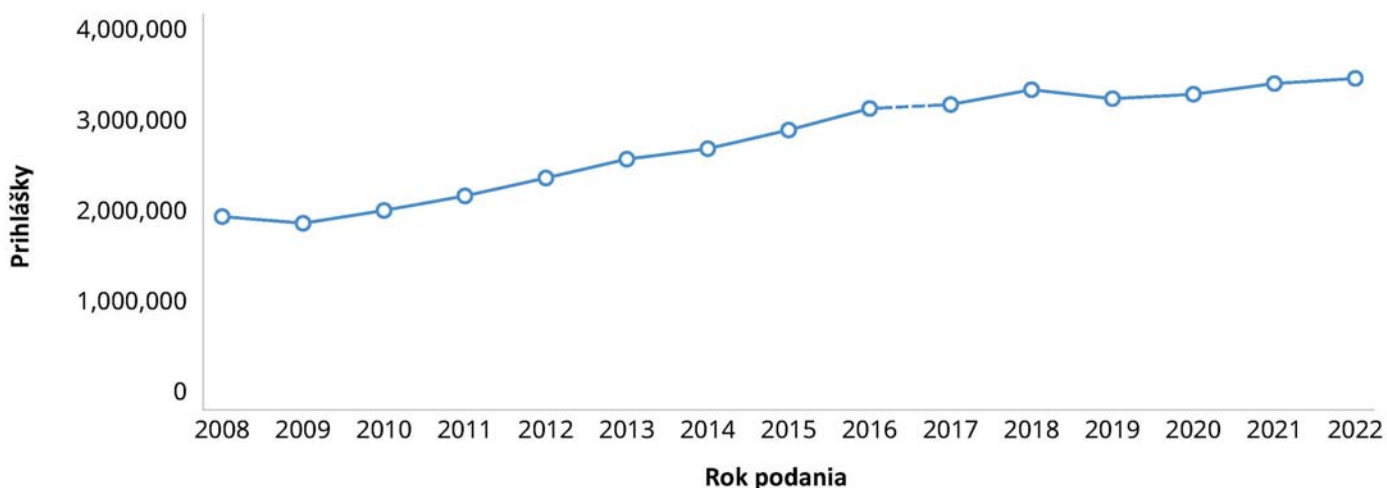
Medzi najaktívnejších v oblasti priemyselných vzorov patrili prihlasovatelia z Turecka, Nemecka, Kórey a USA. Spolu s Čínou týchto päť štátov predstavovalo tri štvrtiny (75,6 %) celosvetovej aktivity za rok 2022.

Zemepisné označenia a odrody rastlín

V roku 2022 mala Čína viac ako 9 500 platných zemepisných označení, z ktorých tri štvrtiny boli chránené prostredníctvom systému ochranných známk. Spomedzi členských štátov EÚ mali v roku 2022 najvyšší počet platných zemepisných označení Nemecko a Maďarsko.

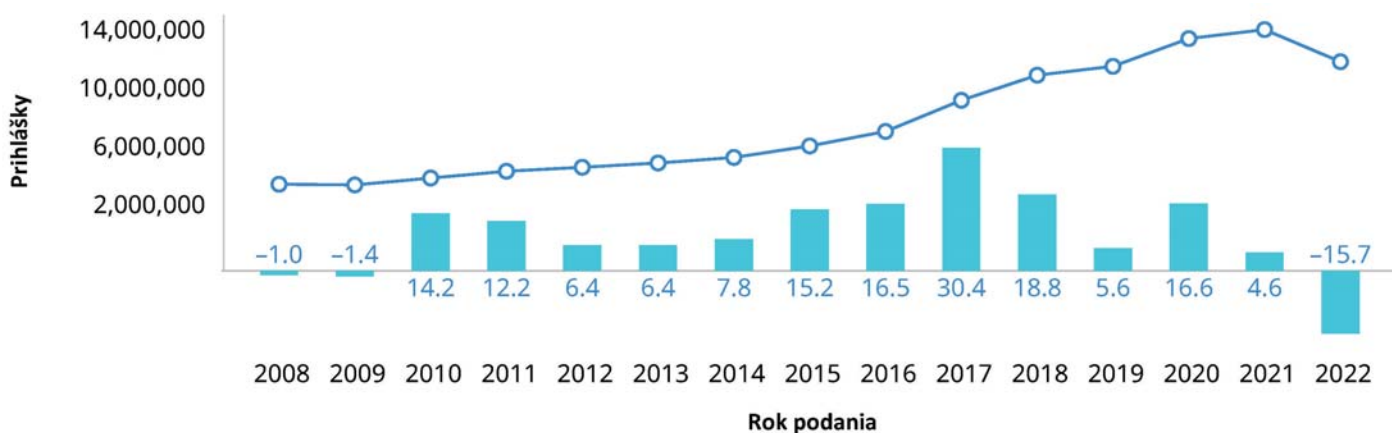
V roku 2022 bolo na celom svete podaných približne 27 260 žiadostí o odrody rastlín, čo predstavuje nárast o +8,2 % v porovnaní s rokom 2021 a ide o siedmy rok rastu v rade. Najaktívnejší boli v roku 2022 žiadatelia z Číny, ktorí podali 12 357 žiadostí o odrody rastlín, čo zodpovedá 45,3 % z celkového počtu na svete. Po žiadateľoch z Číny nasledovali žiadatelia z Holandského kráľovstva (2 874), USA (2 120), Spojeného kráľovstva (1 657) a Francúzska (1 167).

Graf 2 Patentové prihlášky na celom svete (2008 – 2022)

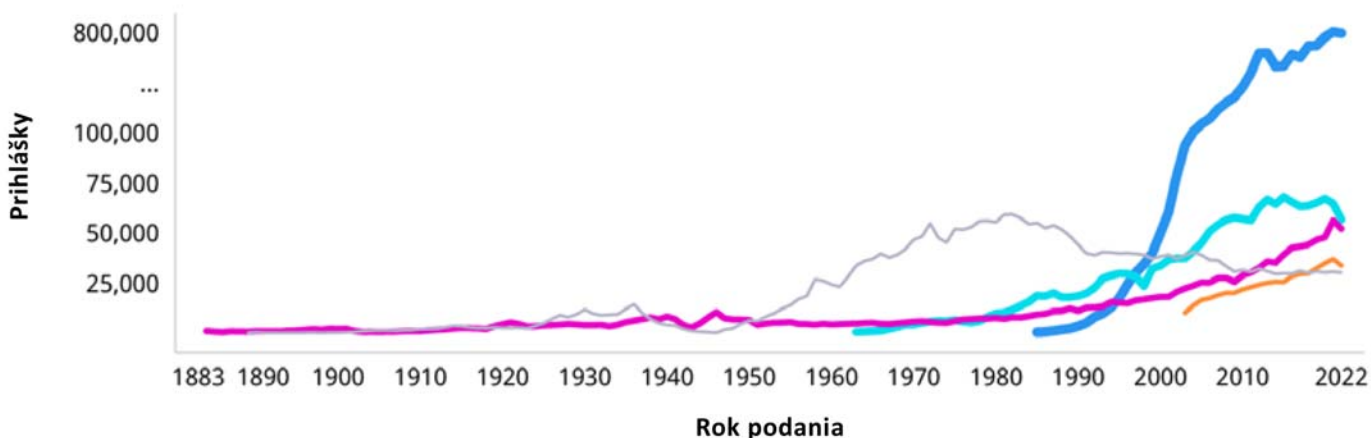
Zdroj: WIPI 2023

Graf 3 Vývoj počtu prihlášok ochranných známok vo svete (2008 – 2022)

Zdroj: WIPI 2023

Graf 4 Vývoj počtu prihlášok priemyselných vzorov v piatich najlepších úradoch (1883 – 2022)

Zdroj: WIPI 2023

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že počet prihlášok duševného vlastníctva súvisiacich s digitálnymi technológiami naďalej rastie, a to aj napriek globálnej neistote. Svetové ukazovatele duševného vlastníctva (WIPI) v tomto smere pôsobia ako jeden z nástrojov, ktorý slúži nielen ako

referenčná príručka s obrovským množstvom relevantných dát, ale najmä ako praktický nástroj na posilnenie systémov duševného vlastníctva a podporu inovácií a tvorivosti na celom svete.

Prihlášky práv duševného vlastníctva	2021	2022	Rast (%) 2021 - 2022
Patenty	3 400 500	3 457 400	+1,7
Ochranné známky	18 182 300	15 543 300	-14,5
Priemyselné vzory	1 513 800	1 482 600	-2,1
Odrody rastlín	25 200	27 260	+8,2

Zdroj: PR/2023/910, WIPI 2023

Svetové ukazovatele duševného vlastníctva – World Intellectual Property Indicators (WIPI)

Svetové ukazovatele duševného vlastníctva predstavujú každoročný prieskum, resp. štatistickú správu, ktorú vydáva Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) pravidelne od roku 2009. Správa poskytuje prehľad o činnosti v oblasti duševného vlastníctva na celom svete. Vychádza zo štatistík duševného vlastníctva národných a regionálnych úradov duševného vlastníctva všetkých členských štátov WIPO.

Správa WIPI zahŕňa patenty, úžitkové vzory, ochranné známky, priemyselné dizajny, mikroorganizmy, ochranu odrôd rastlín a zemepisné označenia. Opiera sa aj o prieskum priemyselných zdrojov, aby poskytla obraz o činnosti v oblasti kreatívnej ekonomiky.

Svetové ukazovatele duševného vlastníctva 2023 boli pripravené pod vedením generálneho riaditeľa WIPO Darena Tanga.

Aktuálna správa, ako aj všetky predchádzajúce správy sú dostupné na webovej stránke [WIPO](https://www.wipo.int/wipi).